

Izrada kroja korzeta s košaricama - online učenje

Making a pattern of a corset with cups - online study

Stručni rad / Professional paper

Đurđica Kocijančić

Sveučilište u Zagrebu Tekstilno-tehnološki fakultet, Zavod za dizajn, tekstila i odjeće.
Prilaz baruna Filipovića 28a, 10 000 Zagreb Hrvatska

*Korespondencija: djurdjica.kocijancic@tff.unizg.hr

Sažetak

U radu je prikazana izrada kroja korzeta s košaricama prilagođena online učenju na kolegiju "Izrada kostima (workshop)". Postupak izrade kroja ženskog korzeta s košaricama se temelji na posebnom načinu opisanom u radu. Rad je sažetak foto lekcija online nastave iz vježbi. Ovaj rad ima za cilj objasniti na koji se način izrađuje kroj korzeta s košaricama putem online nastave studentima smjera Kostimografije za vrijeme kada nije moguća kontaktna nastava. Posebnim načinom je prikazan detaljan svaki krojni dio u mjerilu 1:1 kako bi se prema uputama mogao izraditi kroj korzeta s košaricama. Na taj se način može usmjeriti studente smjera Kostimografije da prema točnim uputama putem online nastave izrade korzet kod kuće.

Ključne riječi: korzet s košaricama; kostim; online učenje; fotografija.

Abstract

The paper shows making a pattern of a corset with cups adapted to online study in the course "Costume making (workshop)". The process of making a women's corset with cups is based on a special method described in the paper. The paper is a summary of photo lessons of the online teaching exercises. The aim is to explain how a corset with cups is made through online classes for Costume design students when contact classes are not possible. Each cutting pattern is shown in detail (scale of 1:1) so that according to the instructions, the pattern of the corset with cups can be made. In this way, Costume design students can be directed to make a corset at home according to exact instructions via online classes.

Keywords: corset with cups; costume; online study; photography.

1. Uvod

Ideal ljepote i potreba za isticanjem uskog struka je dovelo do pojave najkontroverznijeg odjevnog predmeta kroz povijest odjeće, tzv. korzeta. Riječ korzet potječe od latinske riječi "corpus", što znači tijelo. "Corset" je zapravo steznik, a odnosi se na donji odjevni predmet koji oblikuje tijelo naglašavajući struk i grudi, a nosio se kroz različita povijesna razdoblja te naglašavao i bokove [1]. Izumom šivaćeg stroja, tehničkih dostignuća i razvojem novih tkanina korzet se zadržao sve do danas u novoj ulozi za kazališne predstave, modne revije, za rekonstrukcije kostima i reinterpretacije kostima, te kao donje rublje i gornji dio odjeće za posebne prilike. Moda steznika je zastarjela te se pojavljuju iza 1900. god. donji odjevni predmeti manje glomazni, fleksibilniji i manje vidljivi. Herminie Cadolle je 1889. god. patentirala grudnjak koji nije podupirao grudi odozdo, već odozgo podupirao grudi pomoću naramenica. Nazivali su košuljice za grudi s naramenicama. Nakon 1900. god. pod nazivom grudnjak poprima formu košuljice za grudi (brassières). Od godine 1926. grudnjak poprima sve više današnji oblik.

Mary Phelps Jacob je 1914. godine patentirala grudnjak golih leđa. Rosalind Kind 1926. god. preklapa naramenice križajući ih ukoso i skuplja ih u jedan jedini komad s točkom preklapanja u sredini, tako se došlo na ideju odvajanja grudi svaku zasebno. Godine 1928. Ida Rosenthal sa svojim mužem Williamom osniva kompaniju Maiden

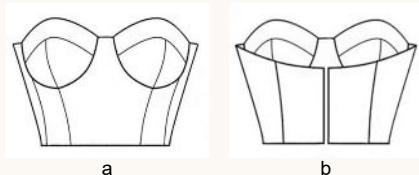
Form Brassiere Company gdje se prvi puta definiraju košarice grudnjaka A,B,C i D. Takav grudnjak nam je danas poznat gdje su grudi odvojene radi zaštite i prilagođujući se svim morfologijama. Od 1930-ih do 1950-ih pojavljuje se mekani dugački korzeti koji čine nježni način za oblikovanje ženske figure. Elasticirani umeci bili su dodatno sredstvo za pridržavanje trbuha i bokova. Sedamdesetih godina 20. stoljeća dugi je grudnjak (brassiere) bio zavodljiv odjevni predmet, a i danas ga žene rado nose. Crna čipka je prije 100 godina označavala žalost, a danas dostupnost. Crna boja dramatično mijenja svoje značenje tijekom godina. Počevši 1952. god. od filma Vesela udovica, gdje se Lana Turner kao udovica pojavljuje u vrlo lijepom donjem rublju. Od tog vremena donje rublje od crne čipke postaje vrlo popularno. Međutim Madonna je u svom korzetu od Jean Paul Gaultiera 1990. god. iznenadila sa šiljastim korzetom, te promijenila razmišljanje o korzetu. Dugi grudnjak iz 1970-tih izrađen je od krute tkanine na svim krojnim dijelovima osim na stražnjoj sredini, te je na to postavljena crna čipka. Vrlo je malo razdoblja u povijesti odijevanja gdje čipka nije bila zastupljena na ženskoj odjeći. Današnji mediji prikazuju korzet u obliku pješčanog sata kao najzastupljeniji model koji se danas koristi [2-4].

Pojavljivanjem silikona, mikročipova i svjetlećih objekata grudnjak postaje moderna tehnološka naprava te se koristi danas kao takav odjevni predmet.

2. Eksperimentalni dio

2.1. Materijali i metode

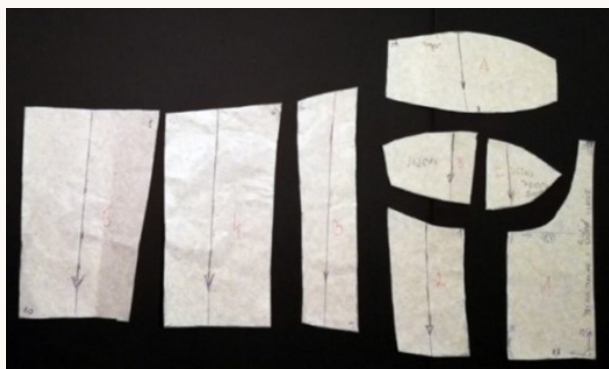
Korišteni su krojni dijelovi korzeta s košaricama iz private arhive u prirodnoj veličini 1:1 za odjevnu veličinu 38. Unutar svakog krojnog dijela su ucrtane dimenzije u centimetrima na osnovu kojih se treba izmjeriti i ucrtati na postojeći papir, da bi se dobili krojni dijelovi u mjerilu 1:1. Zbog lakšeg sporazumijevanja i očitavanja dimenzija za iscrtavanje kroja, stavljale su se 2 fotografije s crvenom olovkom gdje je početak crtanja prikaza krojnih dijelova u mjerilu 1:1. Na slici 1 prikazan je dugi grudnjak s košaricama duljine 11 cm ispod košarica. Prema slici 1 izrađen je kroj za kratki korzet s košaricama u prirodnoj veličini za odjevnu veličinu 38. Model se sastoji od 8 krojnih dijelova od kojih su 2 stražnja dijela, 3 prednja dijela bez košarice i košarica od 3 dijela, slika 2.

Slika 1. Skica modela korzeta s košaricama a) prednji dio i b) stražnji dio [5].

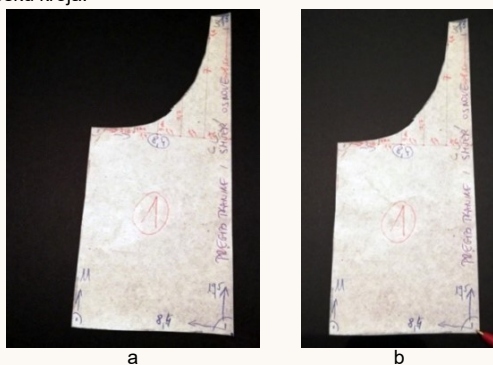
2.2. Prikaz krojnih dijelova korzeta

Krojnim dijelovima korzeta s košaricama iz privatne arhive se kreativnim pristupom na jednostavan način dobivaju krojni dijelovi korzeta u odjevnoj veličini 38. Odjevna veličina 38 ima opseg grudi 88 cm, opseg struka 66 cm opseg bokova 96 cm. Pristupilo se takvom načinu izrade kroja korzeta s košaricama zbog pojednostavljenog online učenja. Ovim kreativnim načinom se studentu prenosi kroj korzeta kao tehnički crtež za jednostavno izvođenje kod kuće.

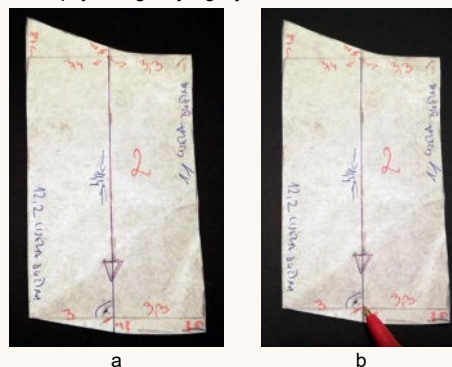
Slika 2. Krojni dijelovi korzeta s košaricama (privatna arhiva).

Postupak crtanja krojnih dijelova polazi od slike b) koji prikazuje crvenom olovkom početak crtanja svakog krojnog dijela. Na slikama a) su ucrtane sve dimenzije za pojedini krojni dio i crta se prema tom predlošku kroja.

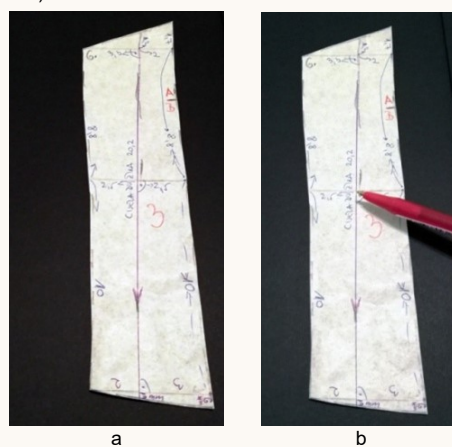

Slika 3. Krojni dio 1: a) prednji srednji dio i b) prednji dio s oznakom crvene olovke za početak crtanja prikaza krojnih dijelova (autorski rad).

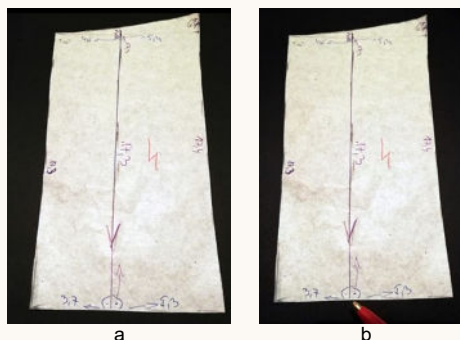
Zatim se crta krojni dio po krojni dio po prikazu krojnih dijelova kako je ucrtano unutar pojedinog krojnog dijela.

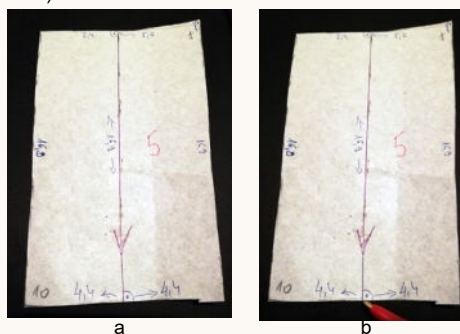
Slika 4. Krojni dio 2: a) prednji do srednjeg dijela i b) prednji srednji dio s oznakom crvene olovke za početak crtanja prikaza krojnih dijelova (autorski rad).

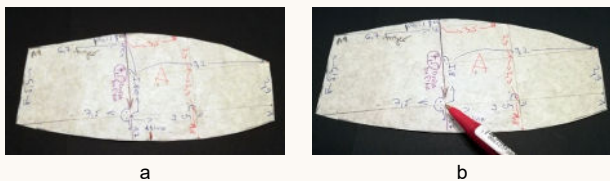
Slika 5. Krojni dio 3: a) prednji bočni dio i b) prednji bočni dios oznakom crvene olovke za početak crtanja prikaza krojnih dijelova (autorski rad).

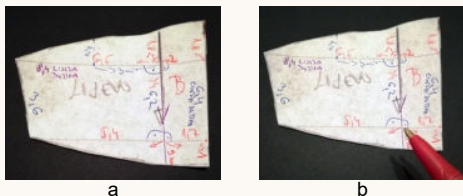
Slika 6. Krojni dio 4: a) stražnji bočni dio i b) stražnji bočni dio s oznakom crvene olovke za početak crtanja prikaza krojnih dijelova (autorski rad).

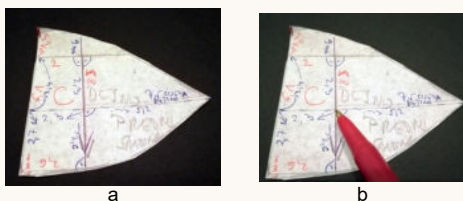
Slika 7. Krojni dio 5: a) stražnji srednji dio i b) stražnji srednji dio s oznakom crvene olovke za početak crtanja prikaza krojnih dijelova (autorski rad).

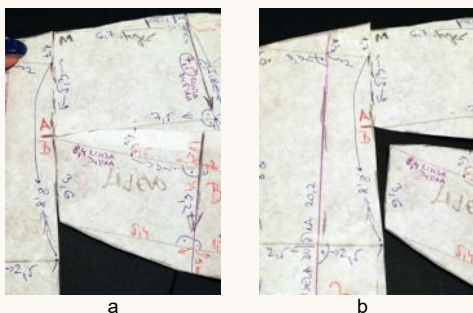
Slika 8. Košarica A dio: a) gornji dio košarice i b) gornji dio košarice s oznakom crvene olovke za početak crtanja prikaza krojnih dijelova (autorski rad).

Slika 9. Košarica B dio: a) donji lijevi dio košarice i b) donji lijevi dio košarice s oznakom crvene olovke za početak crtanja prikaza krojnih dijelova (autorski rad).

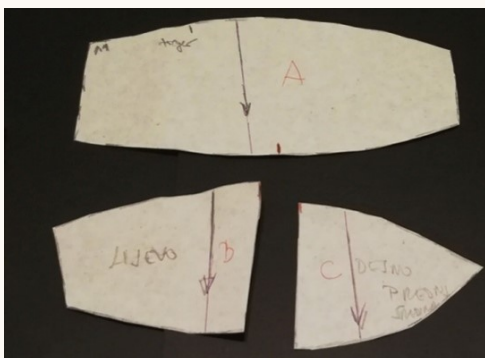

Slika 10. Košarica C dio: a) donji desni dio košarice i b) donji desni dio s oznakom crvene olovke za početak crtanja prikaza krojnih dijelova (autorski rad).

Slika 11. Modeliranje košarice korzeta: a) premještanje šava i b) novi položaj šava (autorski rad).

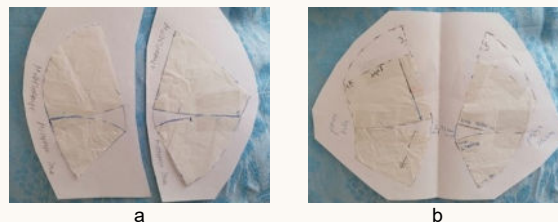
Premještanjem vodoravnog šava na košaricama želimo okomiti šav na košaricama da se podudara sa šavom ispod košarica. Označavanje ureza i postavljanje na točne položaje.

Slika 12. Prikazuje 3 krojna dijela A, B, C (autorski rad).

Iz krojnih dijelova A, B, C dobiva se postupkom modeliranja košarica za grudi od 2 dijela, zbog promjene modela košarice. Oznaka na A krojnom dijelu obilježena s crvenom bojom označava položaj šava krojnog dijela B i C. Strelice označavaju smjer osnove. Na krojnom

dijelu A od smjera osnove u desno se pomiče šav za 1,5 cm, da se podudara sa šavom između B i C krojnog dijela. Zatim se lijeva strana od strelice zaljepi s krojnim dijelom B, a desna strana s krojnim dijelom C.

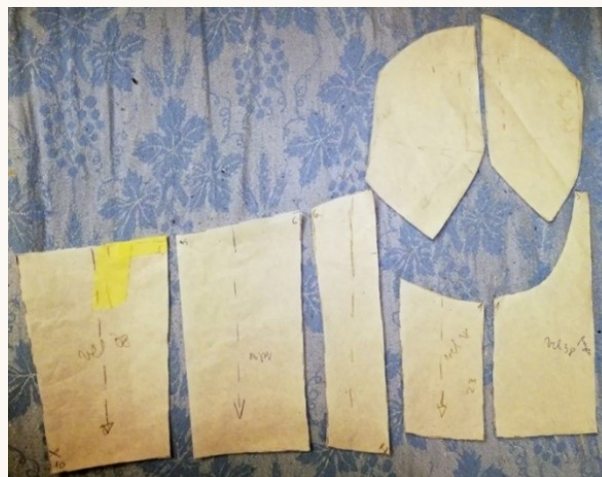

Slika 13. Modeliranje: a) postupak modeliranja i b) ovdje je povećana košarica u gornjem dijelu košarice za 3 cm, zbog male predimenzioniranosti košarice (autorski rad).

Slika 14. Završeno modeliranje i gotov kroj košarica (autorski rad).

Modeliranjem se dobiju krojni dijelovi kao na sl.14. Nakon toga svi krojni dijelovi su nacrtani, izmodelirani i spremni za krojenje iz osnovne i podstavne tkanine.

Slika 15. Gotovi krojni dijelovi pripremljeni za krojenje (autorski rad).

Krojni dijelovi ovako pripremljeni se koriste za polaganje na osnovnu tkaninu i daljnji tehnološki postupak krojenja.

3. Rezultati i diskusija

Prema sažetku foto lekcija online vježbi se izveo prikaz krojnih dijelova za korzet s košaricama. Na osnovu slika 2 do 14 dobili su se gotovi krojni dijelovi na slici 15. Nakon dobivenih gotovih krojnih dijelova se pristupa krojenju. Treba naglasiti da je bitno pratiti svaki redoslijed pojedinog krojnog dijela točno prema propisanim dimenzijama

ucrtanim na pojedinom krojnom dijelu. Košarica korzeta sa slike 2 modeliranjem dobiva novi oblik te promjeni šav u okomiti sastavljena je od 2 dijela. Razlozi mijenjanja košarice iz tri dijela u dva dijela su: pojednostavljenje košarice, udobnost košarice, predimenzioniranost košarice, vizualno estetski izgled i lakši daljnji proces izrade korzeta za studente Kostimografije. Ovakav tip korzeta s košaricama iz 2 krojna dijela namijenjen je današnjem dobu u svrhu jednog dijela kostima za određeni lik u predstavi, za različite rekonstrukcije i reinterpretacije kostima, kao gornji odjevni predmet zaseban ili na već postojeći odjevni predmet, od druge tkanine kao donji odjevni predmet(donje rublje), za različite modne revije i svakodnevnih odjevni predmet ako to netko želi.

4. Zaključak

U svrhu online vježbi je prikazan temeljiti tehnološki postupak izrade prikaza krojnih dijelova korzeta s košaricama. Prema iskustvu je odabran ovaj način prikaza krojnih dijelova za izradu kroja korzeta s košaricama da studenti smjera Kostimografije uz temeljite upute prikaza krojnih dijelova mogu izraditi korzet s košaricama kod kuće. Postoji više načina konstruiranja korzeta s košaricama, ali je ovaj precizno objašnjen za studente. Prikaz krojnih dijelova kroja korzeta s košaricama za online nastavu služi prvenstveno za edukaciju studenata smjera Kostimografije, ali i za daljnju edukaciju onih koji žele naučiti konstruirati kroj preko online uputa.

Današnji korzeti s košaricama izrađeni od modernih tkanina su blage verzije nekadašnjih korzeta, te su vrlo udobni odjevni predmeti.

Svaki student može dobiti na uvid u boljoj rezoluciji fotografski materijal za potrebe e-učenja.

Literatura

- [1] <https://hr.wikipedia.org/wiki/>, Pristupljeno: 2023-09-25
- [2] Thomass C., Örmén C.: Povijest donjeg rublja, Zagreb Alfa 2011, 43-100
- [3] Salen J.: Vintage lingerie, St Martin's Griffin New York 2012, 98
- [4] Rowland-Warne L.: Odjeća; Knjiga trgovina d.o.o. Zagreb 1996, 55
- [5] <https://www.pinterest.com/>, Pristupljeno: 2023-08-25